

HANDBOEK ERKENDE REINIGINGS- EN ONTSMETTINGSPLAATS

INHOUDSOPGAVE	paginanummer
Voorwoord	2
Erkenning	3
– aanvragen	
– erkenningseisen	
– verlenen	
– onderhouden	
– schorsen en intrekken	
Inrichtings-, hygiene- en gebruikseisen	5
– inrichtingseisen	
– hygiëne en gebruikseisen	
– reinigingsvoorschriften	
– ontsmettingsvoorschriften	
Protocol werkwijze.....	10
– bedrijfsvoering	
– controle en toezicht	
Administratie.....	12
Wettelijke basis.....	13

VOORWOORD

De Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen en TSE's (hierna: **Regeling preventie**) schrijft hygiëne-eisen voor die moeten zorgen voor zo groot mogelijke hygiëne in alle schakels van de ketens van de agrarische vee- en vleessector. Op deze manier wordt de kans op dierziekte-epidemieën tot een minimum beperkt. In deze regeling zijn onder meer strenge eisen gesteld aan het transporteren van runderen, varkens, schapen geiten en (gehouden) herten én aan de reiniging en ontsmetting (R&O) van de hierbij gebruikte veewagens om de kans op een dierziekte-uitbraak te voorkomen hetzij te verkleinen.

Uitgangspunt van de regeling zijn:

- De veevoermiddelen worden na elke lossing op een adequate wijze gereinigd en ontsmet én mogen alleen als zij **schoon** zijn, op de openbare weg worden gebracht.
- Grote mate van eigen verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven. Het bedrijf zorgt voor controleerbare bedrijfsvoering. De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) houdt toezicht op het naleven van de regeling.

Met ingang van 1 januari 2009 is de Regeling tot wijziging van de Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen en TSE's in werking getreden. Door de herziening van de Regeling preventie zijn onder andere de eisen voor de reinigings- en ontsmettingsplaatsen gewijzigd. De zeer gedetailleerde inrichtings- en exploitatievoorschriften zijn vervangen door een doelvoorschrift.

Een (erkende) R&O-plaats is zodanig ingericht en wordt zodanig geëxploiteerd dat een deugdelijke en efficiënte reiniging en ontsmetting van vervoermiddelen kan plaatsvinden, ongeacht het type vervoermiddel en onder alle klimatologische omstandigheden. De reiniging en ontsmetting wordt zodanig uitgevoerd dat de bioveiligheid niet in gevaar komt.

Het doel van het reinigen en ontsmetten is dat vervoermiddelen waarin evenhoevigen worden vervoerd **schoon** (gereinigd en ontsmet) op de openbare weg rijden, ter voorkoming van de insleep en de verspreiding van smetstof van besmettelijke dierziekten.

Een reinigings- en ontsmettingsplaats moet de wijze van exploitatie en de wijze van reiniging en ontsmetting opnemen in een protocol dat door de minister moet worden goedgekeurd. Bij nieuw aan te vragen erkenningen moet dit protocol worden gevoegd bij de aanvraag die wordt ingediend bij de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna: NVWA). Reeds bestaande erkende reinigings- en ontsmettingsplaatsen moeten hun protocol jaarlijks laten toetsen door de NVWA.

Een reinigings- en ontsmettingsplaats die voldoet aan de eisen in dit handboek, kan erkend worden door de NVWA, of behoudt haar reeds verleende erkenning. Indien een eigenaar of exploitant van een erkende R&O-plaats af wil wijken van de open normen, die zijn vastgelegd in de Regeling preventie en nader omschreven in dit Handboek, moet hij/zij aan de NVWA aantoonbaar maken dat nog steeds aan het doelvoorschrift voldaan wordt (de garantie dat de bioveiligheid gewaarborgd wordt), en dit degelijk en steekhoudend onderbouwen. De afwijkende invulling moet mét onderbouwing worden aangeleverd aan de voor het betreffende bedrijf verantwoordelijke NVWA-medewerker. Deze NVWA-medewerker laat de aangeleverde gegevens beoordelen door een daarvoor ingericht toetsingspanel van de NVWA.

Enkele situaties zijn voorgelegd aan het NVWA toetsingspanel voor erkende reinigings- en ontsmettingsplaatsen. De besproken gevallen en generieke uitspraken zijn opgenomen in een overzicht die op de NVWA-website is gepubliceerd. Dit digitale overzicht is te raadplegen via het volgende pad: [Home](#) > [Onderwerpen](#) > [Meest bezocht A-Z](#) > [Reinigen en ontsmetten van vervoer- en transportmiddelen](#) > [R&O-plaatsen](#) > Erkende R&O-plaats

ERKENNING

Aanvragen

Eigenaren of exploitant van slachterijen en/of verzamelcentra kunnen een erkenning R&O Wasplaats (ROWPL) aanvragen bij de NVWA, afdeling KCDV.

Wijze van erkenningsaanvraag:

- digitaal via www.nvwa.nl → Voor bedrijven → Aanvragen keuringen → Erkenning, aanvragen en inleveren. Voor het aanvragen en inleveren van erkenningen gebruikt u het [Verleningenformulier](#). Het is de bedoeling dat u dit formulier DIGITAAL invult en vervolgens verzendt met de verzendknop aan het einde van het formulier;
- LET OP! Indien u nog geen klantnummer/debiteurnummer heeft bij de NVWA dan dient u dit aan te vragen middels onderstaand formulier. Snel naar het formulier aanvragen klantnummer [Aanvragen klantnummer](#);
- daarnaast dient het ingevulde aanvraagformulier uitgeprint, ondertekend en per post verzonden te worden. Het postadres wordt per email toegezonden na verzenden van het elektronische aanvraagformulier.

Én:

- de aanvraag dient vergezeld te gaan van **een protocol** als bedoeld in artikel 26, lid 2 van de Regeling preventie.

Erkenningseisen

Indien een of meer evenhoevigen worden aangevoerd op een slachthuis moet deze te beschikken over een erkende reinigings- en ontsmettingsplaats voor vervoermiddelen. (*Artikel 18, tweede lid*)

Een varkensverzamelcentrum, runderverzamelcentrum en schapen- en geitenverzamelcentrum kan worden erkend indien op het verzamelcentrum een of meer reinigings- en ontsmettingsplaatsen aanwezig zijn om vervoermiddelen te reinigen en ontsmetten die allen voldoen aan de eisen om erkend te worden als reinigings- en ontsmettingsplaats. (*Artikel 21, eerste lid, onder c en vierde lid, onder c*)

Een reinigings- en ontsmettingsplaats die onderdeel uitmaakt van een erkende verzamelplaats, wordt beschouwd als een erkende reinigings- en ontsmettingsplaats. (*Artikel 26, derde lid*)

Om erkend te worden als een reinigings- en ontsmettingsplaats moet de plaats zodanig zijn ingericht en geëxploiteerd dat een deugdelijke en efficiënte reiniging en ontsmetting van vervoermiddelen kan plaatsvinden ongeacht het type vervoermiddelen en onder alle klimatologische omstandigheden.

De reiniging en ontsmetting worden zodanig uitgevoerd dat de insleep en de verspreiding van besmettelijke dierziekten wordt voorkomen (oftewel de bioveiligheid kan niet in gevaar komen).

De wijze van exploitatie en van reiniging en ontsmetting wordt vastgelegd in een protocol. Indien dit protocol voldoet aan de protocollaire eisen, wordt deze goedgekeurd door de Minister. (*Artikel 21, zesde lid en Artikel 26, tweede lid*)

De reinigings- en ontsmettingsplaats wordt geëxploiteerd zoals in het goedgekeurde protocol is vastgelegd.

Elke reiniging en ontsmetting vindt plaats onder toezicht van de exploitant of een vertegenwoordiger van de eigenaar of exploitant (de toezichthouder). De vertegenwoordiger mag in elk geval niet de vervoerder c.q. de chauffeur van het te reinigen en te ontsmetten vervoermiddel zijn.

De eigenaar of exploitant van een erkende reinigings- en ontsmettingsplaats voorziet het register van de vervoerder van een stempel en handtekening. Indien de reiniging en ontsmetting wordt uitgevoerd onder toezicht van een vertegenwoordiger, voorziet deze het register van een stempel en een handtekening. (*Artikel 28, eerste lid.*)

Verlenen

Een erkenning van reinigings- en ontsmettingsplaats kan door de minister worden verleend als bij inspectie is gebleken dat deze wasplaats voldoet aan de eisen als beschreven in artikel 26, lid 1 van de Regeling preventie.

Onderhouden

Een erkende reinigings- en ontsmettingsplaats moet, om de erkenning te behouden blijven voldoen aan de eisen bedoeld in artikel 26, eerste lid. Daarnaast moet worden voldaan aan de verplichtingen, opgenomen in artikel 28.

Schorsen en intrekken

Indien een reinigings- en ontsmettingsplaats niet of niet meer voldoet aan de eisen, bedoeld in artikel 26, eerste lid, of aan de verplichtingen opgenomen in artikel 28 van de Regeling preventie, kan de minister:

- - de erkenning met onmiddellijke ingang schorsen of intrekken.

De minister kan de nadere schorsing beëindigen indien ten genoegen van de minister is aangetoond dat de reinigings- en ontsmettingsplaats volledig aan alle eisen / verplichtingen voldoet.

INRICHTINGS-, HYGIENE- EN GEBRUIKSEISEN VOOR ERKENDE R&O-PLAATSEN

A. Inrichtingseisen

1. De wasplaats is goed bereikbaar voor vervoermiddelen via verharde wegen.
2. De wasplaats is zodanig ingericht dat een deugdelijke en efficiënte reiniging en ontsmetting van vervoermiddelen onder alle klimatologische omstandigheden ongehinderd, met voldoende capaciteit in relatie tot de werkzaamheden op het bedrijf en ongeacht het type vervoermiddel kan plaatsvinden. Hiermee wordt bedoeld een overdekte en afgesloten (af te sluiten) ruimte, met vier muren (incl. deur) en een dak, waarin het reinigen en ontsmetten van veewagens bij *alle* weersomstandigheden mogelijk is.
 - 2.1. De wasplaats mag worden afgesloten door een deugdelijk, efficiënt en duurzaam zeildoek, in plaats van een deur. Deze afscheidingsmogelijkheid is goed reinigbaar en ontsmetbaar. Indien nodig wordt de overdekte wasplaats (bij)verwarmd met een heater. Deze maatregelen moeten in het protocol van de wasplaats worden omschreven. De situatie wordt per geval, door een toetsingpanel van de NVWA, beoordeeld.
 - 2.2. De wasplaats moet voldoende ruimte bieden aan de afmeting van de grootste type veewagen, die op deze plaats wordt ontvangen. Ontvangt het bedrijf bijvoorbeeld een combinatie (voorwagen met aanhanger) dan moeten de vervoerseenheden ieder afzonderlijk geheel in de overdekte wasplaats passen. Aanvullend: het bedrijf moet in het protocol omschrijven welk type veewagens op de wasplaats komen.
3. Het vloeroppervlak van de wasplaats bestaat uit voor water ondoordringbaar of niet-poreus materiaal, zodat al het gebruikte water rechtstreeks via de afvoer van de wasplaats op zodanige wijze kan afvloeien naar de daarvoor bestemde opvangvoorzieningen dat de wasplaats te allen tijde schoon en hygiënisch is.
4. Vloeren van de wasplaats zijn dicht en goed reinigbaar, en de wanden van de wasplaats zijn glad en afwasbaar.
5. Het vloeroppervlak waar de reiniging plaatsvindt heeft een helling van ten minste 3%.
 - 5.1 Vloeren van wasplaatsen, die onvoldoende helling vertonen, zijn toegestaan, *indien*:
 - a. de vloer van de wasplaats zodanig is geconstrueerd dat het gebruikte water via de afvoer rechtstreeks afvloeit naar de daarvoor bestemde opvangvoorziening;
 - b. mest, strooisel en voerresten worden zo snel mogelijk van de wasplaats verwijderd;
 - c. de vervoermiddelen worden zodanig opgesteld dat de laadvloer in de lengte gemeten een hellingshoek van tenminste 3% vertoont;
 - d. de gebruikte voorziening om dit te bereiken (tenminste oprijbokken) is deugdelijk, efficiënt en geschikt voor elk type vervoermiddel die op de wasplaats wordt gebracht;
 - e. na reiniging mag zich geen ophoping van water op het vervoermiddel bevinden.Deze maatregelen moeten in het protocol van de wasplaats worden omschreven. De situatie wordt per geval, door een toetsingpanel van de NVWA, beoordeeld.
6. Indien meerdere vervoermiddelen tegelijkertijd worden gereinigd en ontsmet, beschikt de wasplaats over reinigbare en ontsmetbare afscheidingsmogelijkheden waarmee de vervoersmiddelen tijdens het reinigen en ontsmetten kunnen worden gescheiden, zodat tijdens het reinigen en ontsmetten de vervoermiddelen elkaar niet kunnen bezoedelen. De afstand tussen de afscheidingen is zodanig breed dat zich tussen de afscheidingen en de vervoermiddelen genoeg ruimte bevindt om ongehinderd de buitenkant van de vervoermiddelen te reinigen en te ontsmetten.
 - 6.1 De wasplaats hoeft niet te worden afgeschieden, *indien*:
 - a. de vervoermiddelen bij toerbeurt worden gereinigd en ontsmet;
 - b. meerdere vervoermiddelen tegelijkertijd worden gereinigd en ontsmet, en op een zodanige wijze worden opgesteld dat zij elkaar niet kunnen bezoedelen;
 - c. gereinigde en ontsmette vervoermiddelen zodanig worden opgesteld dat zij op de wasplaats niet opnieuw kunnen worden bezoedeld;
 - d. de vloer van de wasplaats te allen tijde schoon en hygiënisch is. Mest, strooisel en voerresten worden zo snel mogelijk van de wasplaats verwijderd;

Deze maatregelen moeten in het protocol van de wasplaats worden omschreven. De situatie wordt per geval, door een toetsingpanel van de NVWA, beoordeeld.

7. De verlichting voldoet aan de wettelijke eisen voor verlichting op vergelijkbare werkplekken en is ten minste van 200 lux zodat een effectieve reiniging en ontsmetting niet wordt belemmerd en een gedegen controle van de reiniging en ontsmetting kan plaatsvinden.
Volgens de verlichtingsnormen NEN-EN 12464-1 en NEN 3087 is minimaal 200 lux nodig om visuele taken te kunnen verrichten. Een verlichtingssterkte van 10 tot 200 lux wordt gerekend tot de zgn. oriëntatieverlichting; 200 lux of meer tot de werkverlichting
8. Op of in de directe nabijheid van de wasplaats is een vorstvrije ruimte aanwezig voor de opslag van reinigings- en ontsmettingsmiddelen.
9. Bij de wasplaats bevindt zich een overdekte ruimte waarin gebruikers en bezoekers van de wasplaats zich kunnen omkleden in door de eigenaar van de wasplaats in voldoende hoeveelheid beschikbaar gestelde beschermende en schone kleding en laarzen en waarin zij de handen kunnen wassen met warm water en zeep. Indien het een wasplaats betreft die op een slachtplaats is gelegen, is deze ruimte niet verbonden met de reine zone van de slachtlijn.
10. De wasplaats is voorzien van een reinigingsinstallatie waarmee adequaat reinigen mogelijk is. De reinigingsinstallatie voldoet in ieder geval aan de volgende eisen:
 - a. voor de reiniging en ontsmetting is, bij gelijktijdig gebruik van alle aanwezige slangen, levering mogelijk van voldoende koud water met voldoende druk (hoogdruk om een adequate reiniging en ontsmetting te waarborgen;
 - b. voor de reiniging en ontsmetting is levering mogelijk van warm water met een temperatuur van ten minste 70 °C;
 - c. per wasplaats is de druk van ten minste één slang registreerbaar.
11. Het water, dat gebruikt wordt voor het reinigen, ontsmetten en naspoelen van veetransportmiddelen, is van drinkwaterkwaliteit. Dit water voldoet aan de vereisten van Verordening (EG) Nr. 852/2004, en overeenkomt met de minimumvereisten inzake voor menselijke consumptie bestemd water die zijn vastgesteld bij Richtlijn 98/83/EG.
 - 11.1 Het gebruik van visueel '**schoon**' water voor het verwijderen van mest, strooisel en of voerresten uit veewagens is toegestaan, *mits* voor de vervolgstappen zoals het reinigen, ontsmetten en naspoelen van vervoermiddelen uitsluitend water van drinkwaterkwaliteit wordt gebruikt.
Deze maatregelen moeten in het protocol van de wasplaats worden omschreven. De situatie wordt per geval, door een toetsingpanel van de NVWA, beoordeeld.
12. Op de wasplaats zijn voldoende reinigings- en ontsmettingsmiddelen beschikbaar.
13. De wasplaats is voorzien van een adequate ontsmettingsinstallatie waarmee ontsmetting overeenkomstig deze regeling mogelijk is en waarmee door verneveling of op andere wijze ontsmettingsmiddel op het gereinigde oppervlak kan worden aangebracht.
14. De spuitlans van de ontsmettingsinstallatie is aan en uit te zetten.
15. Op de wasplaats zijn voorzieningen aanwezig om de slangen na gebruik op te hangen.
16. Elke wasplaats is voorzien van ten minste één adequaat werkend laarzenreinigings- of laarzenborstelapparaat, waarmee tevens schoeisel kan worden ontsmet.
17. De wasplaats is voorzien van watervaste voorlichtings- en instructieborden van voldoende formaat, die betrekking hebben op het gebruik van de reinigings- en ontsmettingsmiddelen.

B. Hygiëne en gebruikseisen

1. De wasplaats is tijdens de openingstijden te allen tijde functioneel en hygiënisch. Mest, strooisel en voerresten worden zo snel mogelijk van de wasplaats verwijderd.
2. Indien de hygiëne van de wasplaats daartoe aanleiding geeft, maar in elk geval aan het einde van de werkdag, worden de wasplaats en de reinigings- en ontsmettingsvoorzieningen zelf gereinigd en ontsmet.
3. Tijdens reinigings- en ontsmettingswerkzaamheden zijn de aanwezigen gekleed in door het bedrijf waarvan de wasplaats deel uitmaakt, verstrekte schone kleding en laarzen.
4. Tijdens het reinigen en vóór het ontsmetten is het vervoermiddel zodanig opgesteld dat de laadvloer van het vervoermiddel in de lengte gemeten een hellingshoek van ten minste 3% heeft. De gebruikte voorzieningen om dit bereiken zijn deugdelijk, efficiënt en geschikt voor elk type vervoermiddel die op de wasplaats wordt gebracht. Zie ook inrichtingseis nr. 5 van dit handboek.
5. Vervoermiddelen worden in ieder geval overeenkomstig de aanwijzingen van de met het toezicht op de naleving van deze regeling belaste ambtenaren gereinigd met behulp van de op de wasplaats beschikbare reinigingsmiddelen en of met warm water, indien:
 - a. de toestand van dat vervoermiddel daartoe – in ieder geval naar het oordeel van de met het toezicht op de naleving op deze regeling belaste ambtenaar – aanleiding geeft, dan wel;
 - b. de veterinaire situatie in Nederland of in delen van Nederland daartoe naar het oordeel van de minister aanleiding geeft en deze de reiniging van de vervoermiddelen heeft gelast.
6. Na reiniging mag zich geen ophoping van water op het vervoermiddel bevinden. Gedurende periodes met vorst wordt na voltooiing van de reinigings- en ontsmettingswerkzaamheden zoveel water verwijderd, dat dieren bij het oplopen zich niet kunnen bezeren door uitglijden over bevroren delen van het vervoermiddel.
7. Indien meerdere vervoermiddelen tegelijkertijd worden gereinigd en ontsmet, worden deze met de aanwezige afscheidingsmogelijkheden zodanig van elkaar afgescheiden dat de vervoermiddelen elkaar tijdens het reinigen en ontsmetten niet kunnen bezoedelen.
8. Gereinigde en ontsmette vervoermiddelen worden zodanig opgesteld dat zij op de wasplaats niet opnieuw kunnen worden bezoedeld.
9. De afscheidingen worden na gebruik gereinigd en ontsmet.
10. De reinigings- en ontsmettingsmiddelen zijn vóór en na gebruik opgeslagen in een vorstvrije ruimte.
11. Aan de ontsmettingsoplossing zijn geen andere stoffen toegevoegd.
12. Indien vervoermiddelen het terrein waarop de wasplaats zich bevindt verlaten worden de wielen en de wielkasten bij het verlaten van het terrein gereinigd en ontsmet, tenzij de gereinigde en ontsmette vervoermiddelen vanaf de wasplaats niet meer over delen van het terrein rijden waarover ook vervoermiddelen plegen te rijden die nog niet gereinigd en ontsmet zijn. De wijze van reiniging en ontsmetting bestaat uit wielbad of hoogdrukspuit voor wielen en de wielkasten.
13. De openingstijd van de wasplaats is ten minste gelijk aan de lostijden voor vee.

Reinigingsvoorschriften

Algemeen

1. De reiniging vindt systematisch plaats in een logische volgorde van handelingen, waarbij van boven naar beneden en van binnen naar buiten wordt gewerkt.
2. De reiniging geschiedt op adequate wijze. Hieraan wordt voldoende tijd besteed.

Specifiek

1. Een adequate reiniging bestaat opeenvolgend uit de volgende handelingen:
 - a. verwijdering van aanwezig grof vuil, zoals mest, strooisel en eventuele voerresten;
 - b. losweking van aanwezig fijner vuil of vet, bij voorkeur door het aanbrengen van een reinigingsmiddel op alle oppervlakken;
 - c. verwijdering van losgeweekte vuil- en vetdeeltjes en het reinigingsmiddel door middel van afspoeling van alle oppervlakken, met water met een temperatuur van ten minste 70 °C;
 - d. naspoeien met water, van drinkwaterkwaliteit.
2. Alle verwijderbare voorwerpen die bij het vervoermiddel behoren, worden verwijderd en apart gereinigd.
3. Alle losse gebruiksvoorwerpen die bij het vervoermiddel behoren, alsmede eventuele matten in de cabine voor de chauffeur en eventuele bijrijders worden apart gereinigd.
4. De cabine wordt gereinigd, met inbegrip van de pedalen, de cabinevloer en de bedieningsinstrumenten die in contact komen met de chauffeur of eventuele bijrijders

Ontsmettingsvoorschriften

Algemeen

1. De ontsmetting vindt pas plaats nadat de reiniging op adequate wijze is geschied en alle vuil- of vetresten verwijderd zijn.
2. Vóór het aanbrengen van het ontsmettingsmiddel wordt overtollig water zoveel mogelijk verwijderd.
3. De ontsmetting geschiedt met een voor dat doel op grond van de *Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden* toegelaten ontsmettingsmiddelen. Hiermee worden de middelen bedoeld die door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) zijn toegelaten voor het desinfecteren van transportmiddelen voor dieren, en werkzaam zijn tegen het klassieke-varkenspestvirus, Aujeszky-virus en mond- en klauwzeervirus.
4. Ieder ontsmettingsmiddel wordt overeenkomstig de gebruiksaanwijzing toegepast, en aangemaakt met water van drinkwaterkwaliteit.
5. De persoonlijke bescherming van bij de ontsmetting aanwezige personen wordt strikt in acht genomen.
6. De ontsmetting vindt systematisch plaats in een logische volgorde van handelingen, waarbij van boven naar beneden en van binnen naar buiten wordt gewerkt.

Specifiek

1. De ontsmettingsoplossing wordt op de te ontsmetten oppervlakken aangebracht met lage druk en grove druppel, op zodanige wijze dat alle oppervlakken van het vervoermiddel worden bevochtigd.

2. Alle verwijderbare voorwerpen die bij het vervoermiddel behoren, worden verwijderd en apart ontsmet.
3. Alle losse gebruiksvoorwerpen die bij het vervoermiddel behoren, alsmede eventuele matten in de cabine voor de chauffeur en eventuele bijrijders worden apart ontsmet.
4. Na de benodigde inwerktijd worden, voor zover de gebruiksvorschriften bij het toegepaste ontsmettingsmiddel zulks in verband met de veiligheid van mens of dier voorschrijft, de oppervlakken afgespoten met water, van drinkwaterkwaliteit, op zodanige wijze dat geen ontsmettingsmiddel achterblijft op oppervlakken waarmee dieren in aanraking kunnen komen of op oppervlakken van waar mogelijk achterblijvend ontsmettingsmiddel terecht kan komen op oppervlakken waarmee dieren in aanraking kunnen komen.

PROTOCOL WERKWIJZE

Een reinigings- en ontsmettingsplaats (R&O-plaats of wasplaats) die voldoet aan de doelvoorschriften van de Regeling preventie en de eisen gesteld in het Handboek Erkende Reinigings- en Ontsmettingsplaats, kan door de minister (lees: NVWA) worden erkend. Een R&O-plaats moet evenwel de wijze van exploitatie en van reiniging en ontsmetting in een protocol vastleggen dat moet worden goedgekeurd door de minister (lees: NVWA). Dit protocol moet bij de aanvraag voor de erkenning worden gevoegd die wordt ingediend bij de NVWA (artikel 27, lid 2 van de Regeling preventie).

De exploitant of eigenaar van de R&O-plaats autoriseert het protocol door het plaatsen van een paraaf op elke pagina en van naam en handtekening op de laatste pagina. Iedere pagina van het protocol is voorzien van datum, versienummer en paginanummer. *Goedkeuring door de NVWA wordt zichtbaar gemaakt door het plaatsen van naam en handtekening van het hoofd van de afdeling Toezicht Uitvoering Levend Vee of Slachtplaatsen en de datum van goedkeuring op de laatste pagina en een paraaf op de overige pagina's.*

In het in het voorblad en op de laatste pagina van het protocol dient het KvK-nummer en de naam van de bestuurder te worden opgenomen, conform de Awb¹. Bovendien moet het erkenningnummer van de R&O-plaats in het voorblad van het protocol worden opgenomen.

Voor iedere wijziging van het eenmaal goedgekeurde protocol geldt dat:

- de gewijzigde tekst wordt gemarkeerd
- datum en versienummer van het protocol worden aangepast;
- de gewijzigde versie door de exploitant/eigenaar wordt geautoriseerd;
- de gewijzigde en geautoriseerde versie ter beoordeling aan de NVWA wordt voorgelegd.

Het protocol moet tenminste de volgende gegevens en bijlagen bevatten:

- Omschrijving van de wijze van exploitatie en reiniging en ontsmetting met
 - De hygiëne- en gebruikseisen van de wasplaats
 - De reinigings- en ontsmettingsvoorschriften voor de veewagens
 - En ... de inrichtingseisen van de wasplaats, indien er sprake van afwijkende invullingen van open normen van de Rp.
- Naam, handtekeningen en taakomschrijving van de toezichthouder
- Beschrijving van het beheer van de R&O-stempel
- Afdruk van het stempel voor vervoerdersregister (ontsmettingsboekje).
 - Dit stempel dient in ieder geval de naam van de R&O-plaats, plaatsnaam en erkenningsnummer te bevatten. Zodoende kan de laatst uitgevoerde R&O van een vervoermiddel naar behoren getraceerd worden.
- Openingstijden van de reinigings- en ontsmettingsplaats
- Kopie bedrijfsplattegrond met:
 - De opslagruimte van de reinigingsmiddelen en ontsmettingsmiddelen
 - De was- en omkleedruimte voor chauffeurs
 - Het kantoor van de toezichthouder
 - De routing van de veewagens, op eigen terrein
- Naam reinigingsmiddel + kopie gebruiksaanwijzing
- Naam ontsmettingsmiddel + Toelatingsnummer + wettelijk gebruiksvoorschrift en gebruiksaanwijzing (WGGB)

Het bedrijfsprotocol beschrijft hoe de R&O-plaats functioneert en bevat alle relevante informatie voor de gebruiker en toezichthouder. Dit protocol is een handleiding voor het bedrijf en is de basis voor controle van de NVWA.

Het bedrijfsprotocol met bijlagen wordt bewaard in de administratie van het bedrijf en is altijd toegankelijk voor de controlerende ambtenaar.

¹ Awb: Algemene wet bestuursrecht

Bedrijfsvoering

De Regeling preventie gaat uit van eigen verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven. Door de overheid (NVWA) wordt gecontroleerd of het bedrijf doet, wat het in het bedrijfsprotocol zegt te doen. De toezichthouder van het bedrijf zorgt voor de juiste gang van zaken op de R&O-plaats. De eigenaar of exploitant van deze wasplaats is eindverantwoordelijk. De administratie biedt de controlerende inspecteur van de NVWA inzicht in het functioneren ervan.

Toezichthouder

Het bedrijf wijst één of meer toezichthouders aan voor de R&O-plaats. Ook de eigenaar of exploitant kan toezichthouder zijn. De toezichthouder zorgt ervoor dat de wasplaats dagelijks functioneel is en dat veewagens het terrein goed gereinigd en ontsmet verlaten. Verder stempelt hij/zij het register van de vervoerder (ontsmettingsboekje) af als hij zichzelf ervan overtuigd heeft dat de veewagen adequaat is gereinigd en ontsmet. Hij houdt de administratie van het reinigen en ontsmetten bij (zie Register).

Verder is de toezichthouder het aanspreekpunt voor de controlerende NVWA inspecteur. In het bedrijfsprotocol worden de namen en handtekeningen weergegeven van ieder die is aangewezen voor deze functie.

Dagelijks schone R&O-plaats

Dit handboek stelt dat de wasplaats tijdens de openingstijden altijd hygiënisch is. Mest, strooisel en voerresten worden zo snel mogelijk van de wasplaats verwijderd. Bovendien moet de wasplaats aan het einde van iedere werkdag schoon zijn. Het bedrijf geeft aan in het protocol op welke wijze dit controleerbaar wordt gemaakt voor de NVWA-controleur.

Controle en toezicht

Uitgangspunt is dat het bedrijf zelf alert is op tekortkomingen en deze zo snel mogelijk herstelt. De eigenaar of exploitant van de R&O-plaats, of zijn vertegenwoordiger meldt het vertrek van een lege veewagen die niet of onvoldoende is gereinigd en ontsmet, onmiddellijk bij de NVWA.

De NVWA ziet toe op de juiste naleving van de regeling. De controlerende ambtenaar kan zowel aangekondigd als onaangekondigd op de wasplaats een inspectie uitvoeren. Een periodieke toetsing bestaat uit een fysieke en administratieve controle.

Worden door de NVWA tekortkomingen geconstateerd, dan worden de toezichthouder en de eigenaar of exploitant hiervan op de hoogte gesteld. De NVWA stelt een redelijke termijn waarbinnen deze tekortkomingen worden hersteld.

ADMINISTRATIE

De administratie van een R&O-plaats bestaat in ieder geval uit:

- Een actueel bedrijfsprotocol met actuele bijlagen.
- Register R&O veewagens.
- Lijst gebruik ontsmettingsmiddelen.

Het bedrijfsprotocol beschrijft hoe de wasplaats functioneert en bevat alle relevante informatie voor de gebruiker en toezichthouder. Dit protocol is een handleiding voor het bedrijf en is de basis voor controle van de NVWA. Het bedrijf zorgt ervoor dat het protocol altijd actueel is.

De eigenaar of exploitant van een erkende wasplaats draagt er zorg voor dat de exploitatie en de reiniging en ontsmetting geschiedt overeenkomstig het door de minister (lees: NVWA) goedgekeurde protocol. (*Artikel 28, eerste lid, onder b van de Regeling preventie*)

De eigenaar of exploitant van een erkende reinigings- en ontsmettingsplaats houdt een register bij waarin ten aanzien van elke reiniging en ontsmetting van een vervoermiddel wordt vermeld:

- a. de datum waarop de reiniging en ontsmetting heeft plaatsgevonden;
- b. het kenteken van het desbetreffende vervoermiddelen en bij gebreke daarvan naam, adres en woonplaats van de vervoerder.

De eigenaar of exploitant van een reinigings- en ontsmettingsplaats bewaart de gegevens van het register gedurende drie jaren. (*Artikel 28, tweede en derde lid.*)

Het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden schrijft voor dat een ieder die biociden (waaronder ontsmettingsmiddelen) die niet zijn aangemerkt als geschikt voor niet-professioneel gebruik, voorhanden heeft, ontvangt of toepast, een administratie bijhoudt.

Deze administratie omvat ten minste de volgende gegevens:

- a. de naam, zoals die op de verpakking is vermeld, en het toelatingsnummer,
- b. de ontvangen of toegepaste hoeveelheden ontsmettingsmiddel,
- c. de voorraad middelen op 1 januari van enig kalenderjaar,
- d. de datum van ontvangst of toepassing als bedoeld in onderdeel b, en
- e. de naam, het adres en de woonplaats van de leverancier of de gebruiker van het ontsmettingsmiddel

De administratie bestrijkt een periode van de laatste vijf jaar.

(Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden) Artikel 25. Administratie van de toepassing van toegelaten gewasbeschermingsmiddelen en biociden door derden

WETTELIJKE BASIS

EU-regelgeving:

- Verordening (EG) nr. 853/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 houdende vaststelling van specifieke hygiënevoorschriften voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong;
- Verordening (EU) Nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden;
- Richtlijn 64/432/EEG van de Raad van 26 juni 1964 inzake veterinairerechtelijke vraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in runderen en varkens;
- Richtlijn 91/68/EEG van de Raad van 28 januari 1991 inzake veterinairerechtelijke voorschriften voor het intracommunautaire handelsverkeer in schapen en geiten;
- Richtlijn 90/425/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 26 juni 1990 inzake veterinaire en zoötechnische controles in het intracommunautaire handelsverkeer in bepaalde levende dieren en produkten in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt (PbEG L 224).

Nationale regelgeving:

- Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (GWWD);
- Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen en TSE's;
- Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb);
- Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Bgb).